



แนวทางการพัฒนางานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล Guidelines for Forensic Medicine Development in Hospitals

วิไลรัตน์ สุริยวงศ์ และ นิช วงศ์สงจำ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Wilairat Suriyawong and Nich Wongsongja
Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University

Received May 13, 2021 | Revised December 12, 2022 | Accepted December 31, 2022

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนารูปแบบมาตรฐานงานนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล รวมทั้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาด้านนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Quality Research) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเจ้าหน้าที่นิติวิทยาศาสตร์จากสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ และสถาบันนิติวิทยาศาสตร์กระทรวงยุติธรรม ระดับผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการหรือแพทย์เฉพาะทางของโรงพยาบาลที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป ผลการวิจัยพบว่าปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันมีไม่เพียงพอ ทำให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันมีภาระงานที่รับผิดชอบจำนวนมากต่อเจ้าหน้าที่หนึ่งคน อีกทั้งเจ้าหน้าที่บางคนต้องออกปฏิบัติหน้าที่ ทำให้บุคลากรมีภาระงานที่สูงมาก รวมทั้งทางหน่วยงานมีนโยบายในการลดข้าราชการมาจากข้อจำกัดของงบประมาณแผ่นดินทำให้มีบุคลากรที่ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ การบริหารงานด้านนิติเวชศาสตร์จึงมีความจำเป็นต่อสถานพยาบาล และให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพกลางในการตรวจทางนิติเวชและมีการถ่ายทอดเพื่อนำไปใช้ เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพในทุกภูมิภาคและเพื่อรองรับต่องานที่เพิ่มให้ทั่วทุกภูมิภาคกลุ่มงานด้านนิติเวชศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย 1) ควรมีการจัดอบรมความรู้ทางด้านนิติเวชเกี่ยวกับหลักการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ 2) เนื่องจากหน่วยงานมีนโยบายในการลดข้าราชการ มาจากข้อจำกัดของงบประมาณแผ่นดินทำให้มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ไม่เพียงพอ จึงควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อลดภาระงานของบุคลากรเดิม

คำสำคัญ: นิติเวชศาสตร์, นิติวิทยาศาสตร์, โรงพยาบาล



Abstract

The purposes of this research were to study and develop work standards on forensic medicine in the hospital and other recommendations. This research used a qualitative approach. An in-depth interview collected data from forensic medicine staff of the Office of Police Forensic Science and Forensic Science Institute of the Ministry of Justice, including administrators, operators, and technical doctors who have more experience in forensic medicine in the hospital than ten years. The research result showed that the obstacles for a clerical worker nowadays are not enough, affecting workload problems. Moreover, some workers were on fieldwork which made them work with too much workload. In addition, the organization's policy decreased the number of government officers with the annual government statement of limited expenditure demand that made the organization lack expertise. Therefore, forensic medicine is essential to the hospital, and being aware of the quality standard of forensic medicine contributes to applying and maintaining the quality standard in any region. However, to support an increase in forensic medicine, the duty of the related organizations should train all staff with more knowledge and understanding of forensic medicine exceptionally efficiently. The recommendation for this research is 1) should have a training project on forensic medicine. Evidence investigation at the crime scene can be applied with extreme efficiency. 2) According to the organization's policy on decreasing the number of government officers with the annual government statement of limited expenditure demand, the organization lacks expert staff. So that should add more forensic medicine staff to support their responsibility.

Keywords: Forensic Medicine, Forensic Science, Hospital

บทนำ

นิติเวชศาสตร์ (Forensic Medicine) หมายถึง องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่นำกระบวนการและความรู้ทางด้านการแพทย์มาประยุกต์ใช้ในงานด้านกระบวนการยุติธรรม โดยการใช้ความรู้ทางการแพทย์มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทางกฎหมาย เช่น การให้ความเห็นเกี่ยวกับการบาดเจ็บของผู้ป่วย อันจะนำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมหรือการตรวจศพเพื่อหาสาเหตุการตาย อันเนื่องมาจากการเสียชีวิตกรณีผิดธรรมชาติ เช่น ฆ่าตัวตาย ถูกฆ่าตาย อุบัติเหตุ ไม่ทราบเหตุการณ์ตายหรือการตายในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งงานทางด้านนิติเวชศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมมีบทบาทที่หลากหลาย เช่น การนำเสนอข้อมูลทางการแพทย์เพื่อประกอบในกระบวนการยุติธรรม เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับบาดแผลที่ทำให้เกิดการเสียชีวิต ลักษณะอาวุธที่เข้ากันได้ และอาจบอกถึงเจตนาในการกระทำความผิดหรือเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มิได้กระทำความผิด อาทิเช่น การนำผลการตรวจสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันผู้กระทำความผิดที่แท้จริง อันทำให้ผู้ต้องสงสัยที่มีได้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวอย่างทันเวลาหรือเพื่อประกอบการรับเงินชดเชยหรือสินไหมทดแทนต่าง ๆ อาทิ เช่น ตรวจพิสูจน์ว่าสาเหตุการเสียชีวิตนั้น ๆ เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางจราจร โดยมีหรือไม่มีแอลกอฮอล์ในเลือด



แม้แต่การตรวจพิสูจน์ว่าการบาดเจ็บหรือการเสียชีวิตนั้นเกี่ยวข้องกับการทำงานตามกฎหมายแรงงานหรือไม่ (Thitachote, n.d.)

แพทย์ด้านนิติเวชศาสตร์หรือแพทย์ทั่วไปที่ต้องทำงานด้านนิติเวชศาสตร์ด้วยความจำเป็นเนื่องจากในหน่วยงานที่ตนปฏิบัติงานอยู่นั้น ไม่มีแพทย์ทางด้านนิติเวชศาสตร์ประจำอยู่ย่อมประสบกับเหตุการณ์ที่ถือว่าเป็นการเฉพาะหน้าในหลายรูปแบบที่แพทย์อาจไม่เคยพบไม่เคยประสบ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการที่ถูกขอร้องมิให้ต้องดำเนินการด้านนิติเวชศาสตร์ประการหนึ่งประการใดหรือกระทำการเพื่อให้เกิดผลในทางคดีที่เอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายตน ถึงขนาดที่แพทย์อาจถูกขัดขวาง “มิให้แพทย์สามารถกระทำการตามหน้าที่ซึ่งถูกบัญญัติไว้ในกฎหมายในระดับต่าง ๆ ได้สำเร็จ” (Fongsiripaibul, 2015) เช่น กรณีที่เกี่ยวข้องกับการตายผิดธรรมชาติ เช่น 1. ในรายที่ยังไม่ทราบสาเหตุแห่งการตาย ญาติจะขอให้ไม่ต้องมีการตรวจศพ (ผ่าชันสูตรศพ) เพื่อหาสาเหตุแต่ให้ระบุสาเหตุอะไรก็ได้ 2. ในรายที่ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัตถุที่กระทำให้ถึงแก่ความตายหรือจากสารพิษ โดยญาติจะไม่ขอให้ดำเนินการผ่าชันสูตรการตรวจหรือเก็บตัวอย่าง เพื่อแยกธาตุวิเคราะห์อาจอ้างถึงศาสนา เป็นต้น 3. ให้แพทย์ระบุสาเหตุการตายเป็นชราภาพหรือหัวใจล้มเหลวทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้ตรวจว่าสาเหตุอื่นจะเป็นเหตุการตายได้หรือไม่ 4. ให้แพทย์ระบุว่าพฤติการณ์แห่งการตายเป็น “อุบัติเหตุ” เพื่อประโยชน์ในการเรียกร้องสิทธิ โดยปัญหาส่วนใหญ่ที่แพทย์หรือเจ้าหน้าที่ประสบอยู่เป็นประจำ คือ ญาติหรือหมู่ญาติบริเวณสถานที่เกิดเหตุ ฯลฯ เพื่อมิให้แพทย์ต้องดำเนินการตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย

ทั้งนี้แพทย์นิติเวชและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยนั้นมีจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับแพทย์สาขาอื่น ซึ่งโดยมากนั้นจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ สถาบันนิติเวชวิทยา โรงพยาบาลตำรวจ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลภูมิพลและสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ โดยการแบ่งเขตพื้นที่ในการทำงานของแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้น เป็นไปตามข้อตกลงของแต่ละสถานีดำรวจ สำหรับในส่วนภูมิภาคจะมีข้อจำกัดในเรื่องของแพทย์นิติเวชซึ่งมีน้อย ดังนั้นแพทย์ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับทางพนักงานสอบสวนก็จะเป็นแพทย์ทั่วไปหรือแพทย์สาขาอื่น ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามเวชระเบียนสุตรพลิกศพรวมถึงและบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการกำหนดจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งในบางครั้งอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ อันเนื่องมาจากขาดความรู้ ความชำนาญและทักษะทางด้านนิติเวชศาสตร์ จึงส่งผลให้มีการลงความเห็นในประเด็นสาเหตุและพฤติการณ์การเสียชีวิตมีความคลาดเคลื่อน และนอกจากนี้แพทย์บางท่านยังเล็งในการที่จะให้ความเห็นในบางกรณี เนื่องจากมีต้องการที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการสืบสวนสอบสวนหรือการเป็นพยานศาล ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการทางกฎหมาย ควรมีองค์ความรู้ในประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับนิติเวชศาสตร์และนิติศาสตร์ เพื่อประกอบการตัดสินใจและบริหารสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่และดำรงไว้ซึ่งกระบวนการยุติธรรม โดยลักษณะการทำงานยังเป็นไปในลักษณะที่แต่ละหน่วยงานทำงานในกรอบนโยบายและภารกิจของหน่วยงานตนเอง ซึ่งมีมาตรฐานและแนวทางปฏิบัติในการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ของแต่ละหน่วยงานแยกส่วนกัน แม้ว่าจะมีการร่วมมือในการปฏิบัติการทำงานในบางครั้ง

ด้วยเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากระบวนการในการทำงานหรือขั้นตอนในการดำเนินการของแต่ละหน่วยงานและปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์แตกต่างกัน ดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงกลยุทธ์การพัฒนางานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล โดยใช้

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ถึงปัญหาและอุปสรรคงานทางด้านนิติเวชของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวช ซึ่งจะสามารถนำไปแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานและพัฒนาองค์ กรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงแนวทางการพัฒนารูปแบบมาตรฐานงานนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาลต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนารูปแบบมาตรฐานงานนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล
2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาด้านนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล

ทบทวนวรรณกรรม

1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

นิติเวชศาสตร์ (Forensic Medicine) เป็นอีกสาขาวิชาหนึ่งของแพทยศาสตร์ ประกอบด้วยคำสองคำ คือ “นิติ” ซึ่งแปลว่ากฎหมาย และเวชศาสตร์ซึ่งแปลว่า “วิชาแพทย์” (Ungpraphan, 2005) ดังนั้น นิติเวชศาสตร์จึงมีเรื่องของกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้อง กล่าวคือ เป็นการนำหลักวิชาการทางการแพทย์เพื่อนำไปคลี่คลายเกี่ยวกับคดีความต่าง ๆ โดยเนื้อหาของนิติเวชศาสตร์สามารถจำแนกเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาและการให้บริการได้ ทั้งนี้ในการพิสูจน์หลักฐานทางชีววิทยา (Biological Evidence or Trace Evidence Examination) เป็นค้นหาความจริงในคดีนั้น ๆ โดยการหาคราบเลือด คราบอสุจิ คราบน้ำลาย เส้นผม ฯลฯ ทั้งจากผู้ป่วย ศพ สถานที่เกิดเหตุและวัตถุพยาน โดยการตรวจทางห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ว่า “ให้ทำการชันสูตรศพในที่พบศพ ในกรณีที่มีการตายจากเหตุตายผิดธรรมชาติ คือ ช้ำตัวตาย ถูกฆ่าตาย ตายจากอุบัติเหตุ ถูกสัตว์ทำร้ายตายหรือตายยังไม่ทราบเหตุและตายขณะที่อยู่ระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน” กฎหมายมีเจตนารมณ์ให้ดำเนินการในสถานที่พบศพ โดยห้ามเคลื่อนย้ายศพ ยกเว้นแต่เพื่อป้องกันอันตรายแก่อนามัยของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ (Peonim, 2017)

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การบริหารงานด้านนิติเวชศาสตร์มีความจำเป็นที่สถานพยาบาลทุกแห่งต้องจัดทำขึ้นเพื่อให้แพทย์ทุกสาขาได้ทราบและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้การประยุกต์วิชาแพทย์ทุกสาขาเพื่อช่วยแก้ปัญหาทางกฎหมายหรือคดีที่ต้องประสานงานกับงานนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์หลักฐาน (Peonim, 2017) ทั้งนี้นงานนิติเวชศาสตร์ในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแพทย์ประกอบด้วย 2 ส่วนหลักคือ งานด้านการชันสูตรพลิกศพและงานนิติเวชคลินิก ซึ่งการปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์ต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ เพื่อให้บริการและสนับสนุนข้อมูลในกระบวนการยุติธรรม (Vijitpongjinda et al., 2020) โดยมักจะพบว่าแพทย์ที่จบใหม่มีระดับความรู้ ทักษะ ความเชื่อมั่น และความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์อยู่ในระดับพอใช้ (Sithicharoon, 2011) นอกจากนี้ยังพบว่า พยาบาลมักเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์เนื่องจากแรกที่เป็นผู้สัมผัสกับผู้ป่วยคดี โดยมีหน้าที่หลัก คือซักประวัติและคัดแยกผู้ป่วยคดี แนะนำญาติแจ้งความ ดูแลให้ได้รับการรักษา บันทึกอาการและบาดแผล รวมไปถึงการเก็บวัตถุพยานทางนิติเวช เช่น ตัวอย่าง เลือด ปัสสาวะ ออจจาระ เป็นต้น รวมทั้งการส่งตรวจวัตถุพยานทางชีวภาพ (Suwanchasri, 2015) นอกจากนี้พนักงานสอบสวนยังเป็นผู้ที่มีหน้าในการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ โดยปัญหาและ



อุปสรรคในการปฏิบัติ ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ จำนวนบุคลากรที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนคดี การขาดความรู้ในการรักษาสถานที่เกิดเหตุและการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และสภาพแวดล้อมมีปัจจัยที่ยากต่อการควบคุม (Yosprasit and Wichuwanit, 2019)

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานและแนวทางการพัฒนารูปแบบมาตรฐานงานนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาด้านนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ คือ แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาลระดับผู้บริหารซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติ เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล อย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลหลัก	จำนวน (คน)
โรงพยาบาลศิริราช	2
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	2
โรงพยาบาลจุฬา	2
โรงพยาบาลกลาง สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	2
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	2
สถาบันนิติเวชศาสตร์โรงพยาบาลตำรวจ	2
รวม	12

1. รูปแบบการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในด้านเนื้อหา ผู้วิจัยเน้นการใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความ วารสารต่าง ๆ รวมทั้งเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเรื่องกลยุทธ์การพัฒนางานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการเก็บรวบรวมและรักษาสภาพหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสังเกตจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการเรียบเรียงตามวัตถุประสงค์ ผลที่จะได้รับและนำมาตรวจทานอีกครั้งเพื่อรวบรวมเป็นองค์ความรู้ความเข้าใจ ปัญหาและอุปสรรค แนวทางแก้ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์นิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล จากนั้นสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวช



ศาสตร์ เกี่ยวกับวัตถุดิบทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ และการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเก็บรวบรวมและรักษาสภาพของพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของโรงพยาบาล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ คือ การดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview research) เกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งวิธีการรวบรวมพยานหลักฐานและพิสูจน์หลักฐานทางการแพทย์ รวมถึงแนวทางการพัฒนางานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล โดยการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกเจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการหรือแพทย์เฉพาะทางของโรงพยาบาล ซึ่งเป็นผู้มีความสัมพันธ์และเป็นที่ผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป โดยมีรายละเอียดของคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ดังนี้

ตารางที่ 2 คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์

ข้อที่	ประเด็นคำถาม
1	ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้สัมภาษณ์
2	ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุดิบและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชที่มีต่องานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์อย่างไร
3	ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์มีปัญหายังไรบ้าง
4	ท่านคิดว่าปัญหาของบุคลากรในการทำงานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาลรัฐมีปัญหายังไรบ้างและมีแนวทางแก้ปัญหายังไร
5	มาตรฐานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ของโรงพยาบาล ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากแบบสัมภาษณ์ที่สร้างไว้เป็นไปตามแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนั้นเมื่อนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งถือเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) และใช้มาตรการตรวจสอบความน่าเชื่อถือโดยใช้เทคนิคสามเส้าแล้ว ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์ จากนั้นจึงนำมาประมวลและใช้วิธีวิเคราะห์และตีความเนื้อหาที่เชื่อมโยงความสอดคล้องเนื้อหา โดยยึดหลักการวิเคราะห์ข้อมูล/เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่การตอบคำถามในการวิจัย รวมถึงการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ช่วยในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ มีความชัดเจนเป็นรูปธรรมและเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการหรือแพทย์เฉพาะทางของโรงพยาบาล ซึ่งเป็นผู้มีความสัมพันธ์และเป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลอย่างน้อย 10 ปีขึ้นไป ผลการสัมภาษณ์ คือ



1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุพยานและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชที่มีต่องานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์อย่างไร

กลุ่มงานนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ในโรงพยาบาล ส่วนใหญ่จะมีหน้าที่รับผิดชอบในการชันสูตรพลิกศพ ผ่าศพ เพื่อหาสาเหตุของการเจ็บป่วยที่ผิดปกติและการตรวจหาสาเหตุการตาย การทำรายงานส่งพนักงานสอบสวนเจ้าของคดี ซึ่งการชันสูตรพลิกศพแพทย์นิติเวชต้องอธิบายให้ญาติของผู้เสียชีวิตทราบถึงความจำเป็น เพื่อหาสาเหตุการตายที่ถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ ในการตรวจพิสูจน์หลักฐานจะมีการมอบหมายการตรวจพิสูจน์ให้เหมาะสมกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ ในกรณีเป็นคดีสำคัญจะเป็นแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญเป็นผู้ดำเนินการ

2. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์มีปัญหายังไงบ้าง

ปัญหาเกี่ยวกับอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันมีภาระงานที่รับผิดชอบจำนวนมากต่อเจ้าหน้าที่หนึ่งคน อีกทั้งเจ้าหน้าที่บางคนต้องออกปฏิบัติหน้าที่ ทำให้บุคลากรมีภาระงานที่สูงมาก ควรมีการเพิ่มแพทย์ด้านนิติเวชหรือรับเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการพิสูจน์หลักฐาน เพื่อรองรับการทำงานในหน่วยงานเพิ่มมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ซึ่งการเพิ่มจำนวนแพทย์ด้านนิติเวชจะทำให้การทำงานรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

3. ท่านคิดว่าปัญหาของบุคลากรในการทำงานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาลรัฐมีปัญหอะไรบ้างและมีแนวทางแก้ปัญหายังไง

บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่บางส่วนยังขาดประสบการณ์การทำงาน ซึ่งเกิดจากการโยกย้ายสับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ทำให้มีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในการทำงานไม่เพียงพอ อีกทั้งยังพบว่าปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรในการปฏิบัติงานเวลาออกนอกสถานที่ รวมถึงการที่มีบุคคลซึ่งไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุจนทำให้เกิดปัญหาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุถูกทำลายหรือสูญหายไป และปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการวินิจฉัยถึงสาเหตุการตายที่แท้จริง รวมทั้งทางหน่วยงานมีนโยบายในการลดข้าราชการ มาจากข้อจำกัดของงบประมาณแผ่นดินทำให้มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ จึงเห็นว่าควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญเพื่อลดภาระงานของบุคลากรเดิมหรือมีการรับบุคลากรทางด้านนิติเวชศาสตร์เพิ่มเติม

4. มาตรฐานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ของโรงพยาบาล

กลุ่มงานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพกลางในการตรวจทางนิติเวชและการถ่ายทอดเพื่อนำไปใช้ เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพในทุกภูมิภาคเนื่องจากในปัจจุบันอาชญากรรมมีการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นสารพิษ สารเสพติด ยาชนิดต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ สามารถเข้าถึงได้มากขึ้น ทำให้อาชญากรรมและการตายนั้นมีความซับซ้อน ทั้งกระบวนการ และเทคโนโลยีทางนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ก็มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน และมีความต้องการแพทย์นิติเวชมากขึ้น เพื่อรองรับต่องานที่เพิ่มให้ทั่วทุกภูมิภาคกลุ่มงานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการตรวจพิสูจน์ อีกทั้งต้องเรียนรู้ติดตามข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องตามสภาวะสังคม และสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งแต่

ละหน่วยงานจะมีการพัฒนามาตรฐานในงานนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อการคิดค้นนวัตกรรม หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางระบบมาตรฐานทางนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์

จากตารางที่ 3 พบว่า เจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชมีความรู้ในการตรวจพิสูจน์หลักฐาน โดยมีการมอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ เป็นปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ไม่เพียงพอ ทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ซึ่งในการพัฒนางานการตรวจพิสูจน์หลักฐานจึงควรมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนามาตรฐานในงานนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อการคิดค้นนวัตกรรม หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางระบบมาตรฐานทางนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์

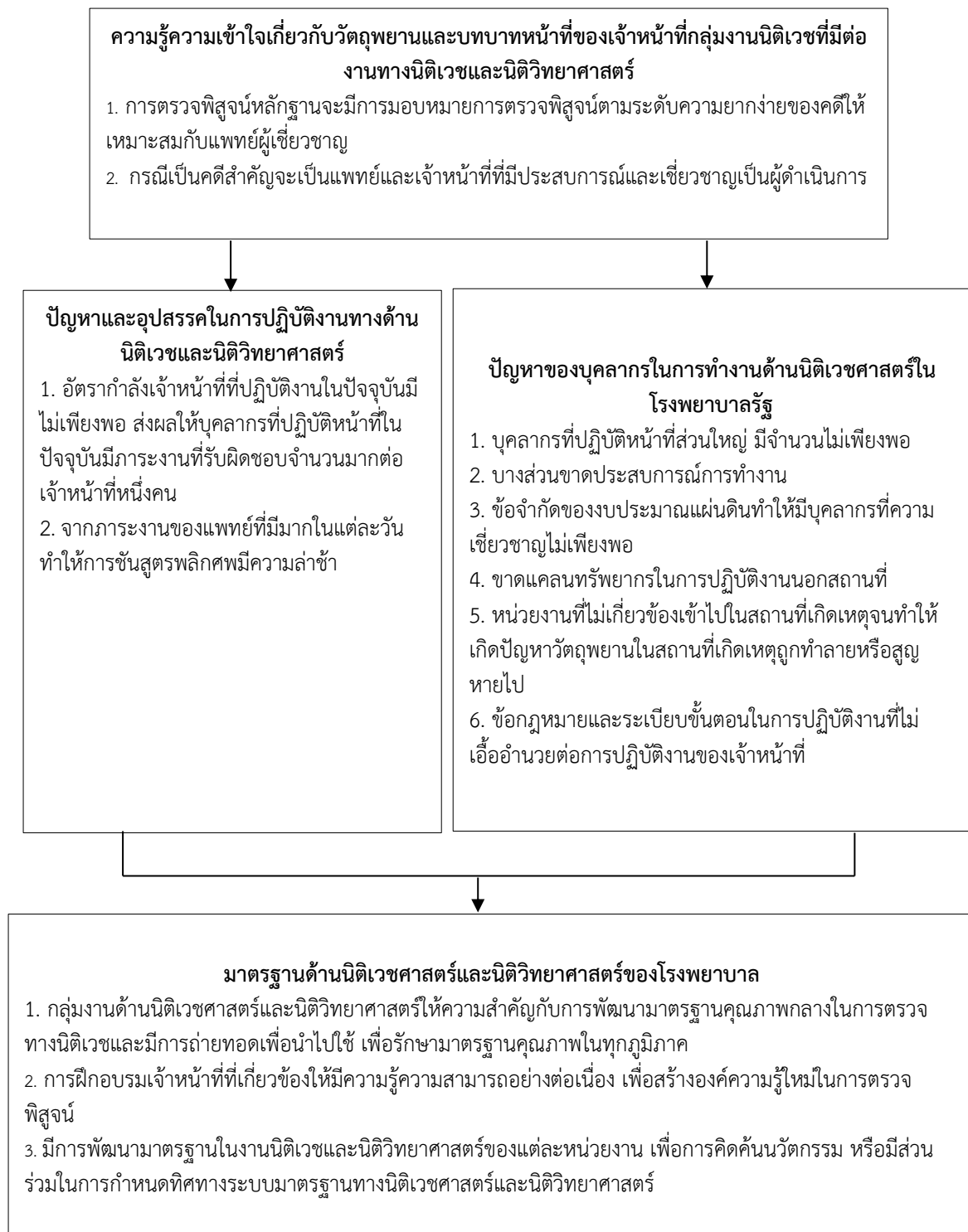
ตารางที่ 3 สรุปผลการวิจัย

ลำดับ	ประเด็นคำถาม	สรุปผลการสัมภาษณ์
1	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุพยานและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชที่มีต่องานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์	1.1 การตรวจพิสูจน์หลักฐานจะมีการมอบหมายการตรวจพิสูจน์ตามระดับความยากง่ายของคดีให้เหมาะสมกับแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ 1.2 กรณีเป็นคดีสำคัญจะเป็นแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญเป็นผู้ดำเนินการ
2	ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์	2.1 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในปัจจุบันมีไม่เพียงพอ ส่งผลให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันมีภาระงานที่รับผิดชอบจำนวนมากต่อเจ้าหน้าที่หนึ่งคน 2.2 จากภาระงานของแพทย์ที่มีมากในแต่ละวัน ทำให้การชันสูตรพลิกศพมีความล่าช้า
3	ปัญหาของบุคลากรในการทำงานด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาลรัฐ มีปัญหาอะไรบ้างและแนวทางแก้ปัญหา	3.1 บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่ มีจำนวนไม่เพียงพอ 3.2 บางส่วนขาดประสบการณ์การทำงานเนื่องจากมีการโยกย้ายสับเปลี่ยนบ่อยครั้ง 3.3 หน่วยงานมีนโยบายในการลดข้าราชการ มาจากข้อจำกัดของงบประมาณแผ่นดินทำให้มีบุคลากรที่ความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ 3.4 ปัญหาด้านการขาดแคลนทรัพยากรในการปฏิบัติงานเวลาออกนอกสถานที่ 3.5 หน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในสถานที่เกิดเหตุจนทำให้เกิดปัญหาวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุถูกทำลายหรือสูญหายไป



ลำดับ	ประเด็นคำถาม	สรุปผลการสัมภาษณ์
		3.6 ปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทำให้เป็นอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในการวินิจฉัยถึงสาเหตุการตายที่แท้จริง
4	มาตรฐานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ของโรงพยาบาล	4.1 กลุ่มงานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพกลางในการตรวจทางนิติเวชและมีการถ่ายทอดเพื่อนำไปใช้ เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพในทุกภูมิภาค มี ซึ่งแต่ละหน่วยงานจะ 4.2 การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการตรวจพิสูจน์ 4.3 มีการพัฒนามาตรฐานในงานนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ของแต่ละหน่วยงาน เพื่อการคิดค้นนวัตกรรม หรือมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางระบบมาตรฐานทางนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์

จากภาพที่ 1 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ เป็นปัญหาเกี่ยวกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีไม่เพียงพอ บุคลากรบางส่วนขาดประสบการณ์การทำงาน อีกทั้งข้อกฎหมายและระเบียบขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ดังนั้นเพื่อให้การปฏิบัติงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ เกิดประสิทธิภาพจึงได้เสนอแนะควรให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพกลางในการตรวจทางนิติเวชและมีการถ่ายทอดเพื่อนำไปใช้ และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง



ภาพที่ 1 สรุปผลการศึกษา



สรุปและอภิปรายผล

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับผู้บริหาร ระดับปฏิบัติการ หรือแพทย์เฉพาะทางของโรงพยาบาล ซึ่งเป็นผู้มีความสัมพันธ์และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลอย่างน้อย 10 ปี ขึ้นไป สรุปได้ดังนี้ การบริหารงานด้านนิติเวชศาสตร์มีความจำเป็นที่สถานพยาบาลทุกแห่งต้องจัดทำขึ้น เพื่อให้แพทย์ทุกสาขาได้ทราบและนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องอย่างมีประสิทธิภาพตามระดับงานที่รับผิดชอบโดยเริ่มจากงานระดับนิติเวชพื้นฐานถึงระดับผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การประยุกต์วิชาแพทย์ทุกสาขาเพื่อช่วยแก้ปัญหาทางกฎหมายหรือคดี โดยมีการประสานงานและทำงานร่วมกันกับงานนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์หลักฐานทางสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมและกระสุนปืน การตรวจหาสารพิษ สารเสพติด แอลกอฮอล์ตลอดจนการตรวจสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ลายพิมพ์นิ้วมือและการตรวจประวัติการทำฟันหรือทางทันตกรรมเพื่อพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ระดับการปฏิบัติงานทางนิติเวชศาสตร์ขึ้นกับภาวะวิสัย พฤติการณ์และสภาพแวดล้อมที่แพทย์ประกอบวิชาชีพอยู่ เช่น แพทย์ทั่ว ๆ ไปต้องเข้าใจหลักการตรวจบาดแผลจากผู้ป่วย และสามารถทำรายงานการชันสูตรบาดแผลได้ถูกต้องตามหลักนิติเวชได้ และสามารถบริหารจัดการเกี่ยวกับการชันสูตรพลิกศพตามกฎหมายกำหนดได้อย่างถูกต้อง เพื่อนำไปสู่การหาตัวผู้ต้องสงสัยจากศพและการชันสูตรตามที่พนักงานสอบสวนร้องขอได้

ดังนั้นการบริหารงานด้านนิติเวชศาสตร์จึงมีความจำเป็นต่อสถานพยาบาล และควรให้ความสำคัญกับการพัฒนามาตรฐานคุณภาพกลางในการตรวจทางนิติเวชรวมถึงมีการถ่ายทอดเพื่อนำไปใช้ เพื่อรักษามาตรฐานคุณภาพในทุกภูมิภาค และเพื่อรองรับต่องานที่เพิ่มให้ทั่วทุกภูมิภาคกลุ่มงานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพจากการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานที่จะต้องอาศัยวิธีการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้มาตรฐานและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในหลากหลายแขนง เพื่อดำเนินการให้ได้มาซึ่งผลและข้อสรุปทางวิทยาศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกป้องกันอาชญากรรม อำนวยความสะดวกสุขของสังคม และคุ้มครองความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน ซึ่งสามารถบอกถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสถานที่เกิดเหตุเชื่อมโยงบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคดีอันเป็นผลให้คุณและโทษกับบุคคลฝ่ายต่าง ๆ และเกิดการนำตัวผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมาย เพื่อเป็นแนวการพัฒนาทางด้านนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาลให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐานในการทำงาน จึงควรมีการเพิ่มแพทย์ด้านนิติเวชหรือรับเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการพิสูจน์หลักฐาน เพื่อรองรับการทำงานในหน่วยงานเพิ่มมากยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาบุคลากร โดยมีการฝึกอบรมด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ให้แพทย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้น หรือมีการรับบุคลากรทางด้านนิติเวชศาสตร์เพิ่มเติมเพื่อรองรับภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วราภรณ์ พรหมวิกร (2563) ได้ศึกษามาตรฐานระบบงานนิติวิทยาศาสตร์เพื่อการปฏิรูปประเทศไทยในหัวข้อระบบงานผลิตบุคลากรด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพและมีความรอบรู้ มีนิติทัศนะ และยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม มีการอบรมทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานนิติวิทยาศาสตร์และต่อบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม และมีการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก ค่านิยม และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนระบบงานนิติวิทยาศาสตร์ให้กับประชาชน เพื่อให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และประชาชนรับรู้ถึงสิทธิในการขอรับบริการทางนิติวิทยาศาสตร์ คำอธิบาย



เพิ่มเติมการพัฒนาผู้ปฏิบัติงานนิติวิทยาศาสตร์ในแต่ละสาขาจะต้องสอดคล้องตามมาตรฐาน ที่สภาวิชาชีพนิติวิทยาศาสตร์กำหนด

ดังนั้นเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานและการให้บริการทางด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ให้มีความก้าวหน้า รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นพนักงานสอบสวน อัยการ หนายความและผู้พิพากษา มุ่งหวังเพื่อให้บุคลากรที่จะต้องใช้ผลการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์มีความเข้าใจเหตุผลทางวิชาการนิติวิทยาศาสตร์อย่างถูกต้องและลึกซึ้ง อันจะทำให้สามารถนำหลักการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ไปใช้ในการอภิปรายพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในคดี ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานและตัดสินคดีได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งบุคลากรของหน่วยงานจึงควรมีนักนิติเวชศาสตร์และนักนิติวิทยาศาสตร์ที่มีสมรรถนะสูงรวมอยู่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ควรมีการจัดอบรมความรู้ทางด้านนิติเวช เกี่ยวกับหลักการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนาทางด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ในโรงพยาบาลหรือกลุ่มงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมถึงประเด็นหรือข้อมูลงานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ในโรงพยาบาล เนื่องจากการทำงานของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- Chamsuwannawong, A. (2001). **Forensic science 3 for crime investigation**. Part 2. Bangkok: Daoreuk Press. (In Thai).
- Fongsiripaibul, V. (2015). **Forensic Medicine Tasks Must Be Done Within The Framework of Law Detail From Relative is Not Reliable: A case report**. Retrieved April 30, 2021. from <http://www.wongkarnpat.com/viewpat.php?id=535>. (In Thai).
- Peonim, V. (2017). Scope of forensic work and services. **Public Health Policy and Laws Journal**, 3(2), 288-246. (In Thai).
- Promwikorn, W. (2020). Standardizing Forensic Science System for Thailand Reform. **Journal of Southern Technology**, 13(1), 200-219. (In Thai).
- Sithicharoon, W. (2011). The medicolegal workload of interns graduating from faculty of medicine, Srinakharinwirot University in the first year internship training program. **Journal of Medicine and Health Sciences**, 18(2), 68-77. (In Thai).
- Suwanchasri, P. (2015). **Understanding of Forensic and Medical Evidence by Professional Nurses in Emergency Department of Phramongkutklo Hospital**. Master of Science Thesis, Silpakorn University, Bangkok. (In Thai)
- Thitachote, P. (n.d.). **Introduction to Forensic Medicine**. Retrieved May 15, 2020. from <http://www.cifs.moj.go.th/main/index.php/th/2013-11-14-01-22-16?>. (In Thai).



- Ungraphan, W. (1918). **Manual of Autopsy**. Bangkok: Pickanes Printing Center Co Ltd. (In Thai).
- Ungraphan, W. (2005). **Forensic Medicine**. 8 th Edition. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (In Thai).
- Vijitpongjinda, S., Wattanapisit, A., Saengow, U., and Sukhang, U. (2020). **Attitudes and levels of confidence to practice forensic medicine among general physicians in Upper-Southern Thailand**. Retrived September 8, 2022. from <https://kb.hsri.or.th/dspace/bitstream/handle/11228/5165/hs2535.pdf?sequence=3&isAllowed=y>. (In Thai).
- Yosprasit, T., and Wichuwanit, W. (2019). Knowledge and Opinions towards the Collection of Forensic Evidence of the Investigators (Inquiry Officials) of Metropolitan Police Division 8. **Suan Dusit Graduate School Academic Journal**, 16(2), 79-99.

ประวัติผู้เขียน

คำนำหน้า ชื่อ-สกุล	วิไลรัตน์ สุริยวงศ์ *
ตำแหน่ง/สถานะ	นักศึกษาปริญญาโท
ที่อยู่หน่วยงาน/สังกัด	คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 1 ถนนอุทองนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	Paster_sw88@hotmail.com
คำนำหน้า ชื่อ-สกุล	ดร.นิช วงศ์สงจำ
ตำแหน่ง/สถานะ	อาจารย์พิเศษประจำวิชาหลักสูตรนิติวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์
ที่อยู่หน่วยงาน/สังกัด	คณะวิทยาศาสตร์ สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เลขที่ 1 ถนนอุทองนอก แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์	nich.wongsongja@gmail.com

* ผู้ประพันธ์บรรณกิจ (Corresponding Author)